

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۱۲/۳۴۷۸

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۱۹

پست

بیت‌نهایی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۵/۱۲۷۷۲۱ صبح
تاریخ ثبت:
عصر
اقدام کننده: ۸۵/۱/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۴/۳۰/۱۴۳۰۶ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۹ و پیرو نامه شماره ۱۱۲/۱۸۵۶۴۱ مورخ ۱۳۸۴/۹/۳۰، لایحه دیوان عدالت اداری که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۵/۱/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسید، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۱۳/۳۴۷۸

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۱۹

پوست

بیت‌سالی

لایحه دیوان عدالت اداری

فصل اول - تشکیلات

ماده ۱- در اجرای اصل یکصد و هفتاد و سوم (۱۷۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین و ادارات و آیین‌نامه‌های خلاف قانون یا شرع یا خارج از حدود اختیارات مقام تصویب‌کننده، دیوان

در سطر بالا بعد از عبارت «و آیین‌نامه‌های» کلمه «دولتی» اضافه شد.

عدالت اداری زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌شود.

ماده ۲- ...

ماده ۱۳- حدود صلاحیت و اختیارات شعب دیوان به قرار ذیل است:

۱- رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اقدامات و تصمیمات واحدهای اداری قوای سه‌گانه و نیروهای نظامی و انتظامی، مؤسسات و شرکتهای دولتی، شهرداریها، نهادها و مؤسسات عمومی احصاء شده در «قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و اصلاحات بعدی آن».

۲- رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اقدامات و تصمیمات و آراء قطعی مراجع اختصاصی اداری اعم از هیأتها و شوراهای کمیسیونها و دادگاههای اداری و انتظامی و کمیته‌های انضباطی و نظایر آنها، از حیث نقض قوانین و مقررات یا مخالفت با آن.

۳- رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات قضات، اعضای هیأت‌های علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مشمولین «قانون استخدام کشوری» و سایر مستخدمین واحدها و مؤسسات مذکور در بند (۱) این ماده و همچنین مستخدمین مؤسساتی که شمول این قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است اعم از لشکری و کشوری،

بیت‌تالی

نسبت به اقدامات و تصمیمات متخذه از سوی واحدها و مؤسسات مذکور، از حیث تضييع حقوق استخدامی.

۴- رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اقدامات و تصمیمات مأمورین واحدها و مؤسسات دولتی و عمومی مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، صرفاً در رابطه با امور راجع به وظایف و مسؤولیت‌های قانونی مربوط به آنان.

۵- رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به خودداری واحدها و مؤسسات دولتی و عمومی و مراجع اختصاصی اداری و یا مأمورین آنها به شرح مذکور در بندهای قبلی این ماده، از انجام وظایف و مسؤولیت‌های قانونی مربوطه که موجب تضييع حقوق آنان شده باشد.

۶- رسیدگی به شکایات راجع به تصمیمات و مصوبات و آراء قطعی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی غیرانتفاعی به استثنای مواردی از قبیل ممیزی، ارزیابی علمی و نقل و انتقالات دانشجویی، رسیدگی به شکایات راجع به تصمیمات و مصوبات و آراء قطعی هیأت‌های حل اختلاف قانون شوراهای اسلامی و سازمانهای اداری حرفه‌ای از قبیل سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام مهندسی.

تبصره ۱ - شکایت و اعتراض نسبت به آراء دادگاهها و سایر مراجع قضایی، قابل رسیدگی در دیوان نمی‌باشد.

تبصره ۲ - در کلیه موارد مذکور در بند (۲) این ماده، در صورتی که آراء و تصمیمات مورد شکایت به وسیله شعبه دیوان نقض شود، پرونده جهت رسیدگی مجدد به مرجع مزبور اعاده می‌شود و مرجع مذکور موظف به رعایت مفاد رأی دیوان در این پرونده و تصمیمات

مبتنی

بعدی خود می باشد.

ماده ۱۴ - ...

ماده ۱۵ - در صورتی که شاکی مدعی ورود خسارتی از ناحیه اشخاص یا مراجع مذکور در ماده (۱۳) گردد و دیوان صلاحیت رسیدگی به اصل شکایت را داشته باشد، شعبه دیوان پس از بررسی دلایل طرفین و احراز ورود خسارت، میزان خسارت را مشخص نموده و حکم به جبران آن صادر می نماید.

تبصره - شعب دیوان در رسیدگی به این موارد در حکم شعب حقوقی دادگستری می باشند و تشریفات رسیدگی در این قسمت از قبیل هزینه دادرسی و شرایط تجدیدنظرخواهی از سوی ذی نفع، مطابق مقررات قانون آیین دادرسی مدنی می باشد. شعب تشخیص نیز در رسیدگی به تجدیدنظرخواهی موضوع این ماده حسب مورد، در حکم شعب تجدیدنظر استان یا شعب دیوان عالی کشور می باشند.

ماده (۱۵) حذف گردید.

ماده ۱۶ - در صورتی که شاکی ضمن ...

ماده ۱۹ - در صورتی که رئیس قوه قضائیه یا رئیس دیوان، آراء دیوان را واجد اشتباه بین شرعی یا قانونی تشخیص دهد، موضوع جهت بررسی به شعبه تشخیص ارجاع می شود. شعبه مزبور در صورت وارد دانستن اشکال، اقدام به نقض رأی و صدور رأی مقتضی می نماید.

تبصره - آرای که به موجب این ماده صادر شده، قابل رسیدگی مجدد نمی باشد.

در سطر بالا بعد از عبارت «صادر شده» عبارت «بجز مواردی که خلاف بین شرع است» اضافه شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۱۳/۲۴۷۸

تاریخ ۱۳۸۵/۰۲/۱۹

پست

بیتالی

ماده ۲۰ - حدود صلاحیت و اختیارات هیأت عمومی دیوان به شرح زیر است:
۱- رسیدگی به اعتراض اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به تصویبنامه‌ها،
آیین‌نامه‌ها و تصمیمات اداری و سایر مقررات و نظامنامه‌های صادره از قوای سه‌گانه، نهادها

در سطر بالا بعد از عبارت «تصمیمات اداری» عبارت «و سایر مقررات و
نظامنامه‌های» حذف گردید.

و مؤسسات عمومی غیردولتی از حیث مخالفت مدلول آنها با احکام شرع و یا مغایرت آنها با
قانون اساسی یا عادی و یا خارج بودن آنها از حدود اختیارات مرجع تصویب کننده.
۲- صدور رأی وحدت رویه در مورد آراء متناقض صادره از شعب دیوان.
۳- صدور رأی وحدت رویه در صورتی که نسبت به موضوع واحد، آراء مشابه
متعدد صادر شده باشد.

تبصره زیر به ماده (۲۰) الحاق گردید:
تبصره - رسیدگی به تصمیمات قضایی قوه قضائیه و مصوبات و تصمیمات شورای
نگهبان قانون اساسی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس خبرگان، شورای عالی امنیت
ملی و شورای عالی انقلاب فرهنگی از شمول این ماده خارج است.

ماده ۲۱ - اثر ابطال مصوبات توسط هیأت عمومی از تاریخ تصویب مصوبه ابطال
شده، می‌باشد.

ماده ۲۲ - ...

ماده ۴۴ - هرگاه در موارد مشابه آراء متناقض از یک یا چند شعبه دیوان صادر شود،
رئیس دیوان موظف است به محض اطلاع، موضوع را در هیأت عمومی دیوان مطرح نماید
و هیأت پس از بررسی و احراز تعارض، نسبت به صدور رأی اقدام می‌نماید. این رأی برای

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۹۲/۲۴۷۸

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۱۹

پست

بیت‌المالی

شعب دیوان و سایر مراجع قضایی و اداری در موارد مشابه لازم‌الاتباع است. اثر رأی مذکور

در سطر بالا بعد از عبارت «سایر مراجع» عبارت «قضایی و» حذف و بعد از کلمه «اداری» کلمه «مربوط» اضافه گردید.

نسبت به آینده است و موجب نقض آراء سابق نمی‌شود لکن در مورد احکامی که در هیأت عمومی مطرح و غیر صحیح تشخیص داده می‌شود شخص ذی‌نفع ظرف یک ماه از تاریخ درج رأی در روزنامه رسمی حق تجدیدنظر خواهی در شعب تشخیص را دارد و شعبه تشخیص موظف به رسیدگی و صدور رأی بر طبق رأی وحدت رویه است.

سطر بالا به شرح زیر اصلاح گردید:
تشخیص موظف به رسیدگی و صدور رأی بر طبق رأی مزبور است. مفاد این ماده در مورد آرای که از نظر فقهای شورای نگهبان خلاف شرع تشخیص داده می‌شود مجری نخواهد بود.

ماده ۴۵ - ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی